Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2026/2150

2026 9 29

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2026/2150

2026 m. rugsėjo 25 d.

kuriuo Čekijai leidžiama autorizuoti biocidinius produktus, kurių sudėtyje yra etileno oksido, kultūros paveldui apsaugoti

(pranešta dokumentu Nr. C(2026) 6691)

(Tekstas autentiškas tik čekų kalba)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo ([1]), ypač į jo 55 straipsnio 3 dalį,

pasikonsultavusi su Biocidinių produktų nuolatiniu komitetu,

kadangi:

(1) etileno oksidas, naudojamas 2-o tipo produktams (dezinfekantams ir algicidams, kurie nėra skirti tiesiogiai naudoti žmonėms ar gyvūnams), kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 528/2012 V priede, gaminti, buvo įtrauktas į visų esamų veikliųjų medžiagų, kurių yra tame reglamente nurodytuose biocidiniuose produktuose, sistemingo tyrimo darbo programą, nustatytą Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1062/2014 ([2]) II priede. 2009 m. gruodžio 1 d. pateikta paraiška patvirtinti etileno oksidą 2-o tipo produktams gaminti;

(2) Komisijos įgyvendinimo sprendime (ES) 2025/1074 ([3]) nustatyta, kad paraiškoje nurodytas tipinis produktas nepatenka į Reglamento (ES) Nr. 528/2012 taikymo sritį, todėl tikslinga nepatvirtinti etileno oksido kaip veikliosios medžiagos, skirtos 2-o tipo biocidiniams produktams gaminti;

(3) 2026 m. vasario 5 d. Čekija pagal Reglamento (ES) Nr. 528/2012 55 straipsnio 3 dalį pateikė Komisijai paraišką dėl nukrypti nuo to reglamento 19 straipsnio 1 dalies a punkto leidžiančios nuostatos taikymo ir paprašė leisti autorizuoti biocidinius produktus, kurių sudėtyje yra etileno oksido, kultūros paveldui apsaugoti;

(4) remiantis Čekijos pateikta informacija, etileno oksido naudojimas yra labai svarbus siekiant apsaugoti kultūros paveldo artefaktus, visų pirma objektus, kurių pagrindą sudaro polisacharidai (visų pirma celiuliozė) ir baltymai (visų pirma kolagenas), pavyzdžiui, archyvinę medžiagą, bibliotekų kolekcijas, muziejų eksponatus, fotografijos ir kinematografijos paveldo objektus, nes atrodo, kad tai yra vienintelis veiksmingas būdas kontroliuoti kenksmingųjų organizmų, galinčių kelti grėsmę tokiems objektams, įvairovę. Čekijos teigimu, dezinfekcija etileno oksidu fumigacijos kamerose yra veiksmingiausia dezinfekavimo procedūra kultūros paveldo objektams apsaugoti ne tik dėl galimybės apdoroti daug kolekcijų objektų, bet visų pirma dėl jos didelės skverbties, plataus spektro veiksmingumo (naikinant bakterijas, virusus, grybus ir sporas, įskaitant atsparias rūšis, kurių negalima sunaikinti taikant kitus metodus), žemos temperatūros, reikalingos šilumai jautrioms medžiagoms, pvz., daugumai organinių medžiagų, apdoroti, taip pat suderinamumo su apdorotomis medžiagomis, sukeliant minimalią materialinę žalą;

([1]) OL L 167, 2012 6 27, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj.

([2]) 2014 m. rugpjūčio 4 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1062/2014 dėl visų esamų veikliųjų medžiagų, kurių yra Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 528/2012 nurodytuose biocidiniuose produktuose, sistemingo tyrimo darbo programos (OL L 294, 2014 10 10, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2014/1062/oj).

([3]) 2025 m. birželio 2 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2025/1074, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 528/2012 etileno oksidas nepatvirtinamas kaip esama veiklioji medžiaga, skirta 2-o tipo biocidiniams produktams gaminti (OL L, 2025/1074, 2025 6 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1074/oj).

(5) Čekijos teigimu, nėra tinkamų alternatyvų kultūros paveldo objektams apdoroti. Daugelis cheminių pakaitalų turi tik fungistatinį arba bakteriostatinį poveikį, kuris laikinai stabdo mikroorganizmų augimą, o ne biocidinį poveikį, kuris užtikrina visišką jų sunaikinimą. Taikant tokius metodus nepakankamai įsiskverbiama į didelės apimties medžiagas arba daromas neigiamas poveikis pigmentų stabilumui ir spalvai. Čekijos teigimu, anoksijos metodas yra veiksmingas kovojant su vabzdžiais, tačiau jis neveiksmingas kovojant su pelėsiais ir bakterijomis. Gama spinduliuotę taikyti yra labai brangu ir sudėtinga, šiam metodui reikia specialios įrangos. Čekijos teigimu, nors gama spinduliuotė yra vienintelė teorinė didelio masto alternatyva, įrodyta, kad ji sukelia didelį celiuliozės skilimą, dėl kurio labai sumažėja dokumentų stabilumas ir patvarumas, o žemos temperatūros metodai (užšaldymas) gali sustabdyti pelėsių augimą, tačiau jie nėra veiksmingi kovojant su sporomis;

(6) kaip Čekija nurodė paraiškoje, dezinfekavimą etileno oksidu atlieka tik kvalifikuoti darbuotojai specializuotuose tiksliniuose objektuose, laikydamiesi griežtos ir kontroliuojamos procedūros. Po dezinfekavimo atliekamas daugiapakopis vėdinimo /aeravimo etapas dujų liekanoms iš objektų pašalinti. Aukštą operatorių saugos lygį užtikrina nuolatinė desorbuotų dujų liekanų koncentracijos stebėsena visais proceso etapais, naudojant dujų chromatografiją. Siekiant išvengti dujų išmetimo į atmosferą, kiekvienoje patalpoje yra išmetamųjų dujų šalinimo įrenginys, kuriame naudojama katalizinio deginimo technologija etileno oksidui suskaidyti į vandens garus ir anglies dioksidą;

(7) remiantis Čekijos pateiktoje paraiškoje nurodyta informacija ir pagrindimu, etileno oksido naudojimas yra labai svarbus siekiant apsaugoti Čekijos kultūros paveldo artefaktus ir tam padaryti nėra tinkamų alternatyvų. Alternatyvos nėra pakankamai veiksmingos tikslinių organizmų atžvilgiu arba gali pakenkti apdorojamoms medžiagoms;

(8) remiantis Čekijos pateikta informacija ir pagrindimu, tikslinga daryti išvadą, kad etileno oksidas yra labai svarbus Čekijos kultūros paveldui apsaugoti ir kad šiuo metu nėra tinkamų alternatyvų. Todėl Čekijai turėtų būti leidžiama autorizuoti biocidinius produktus, kurių sudėtyje yra etileno oksido, kultūros paveldui apsaugoti,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Čekija gali autorizuoti kultūros paveldui apsaugoti skirtus biocidinius produktus, kurių sudėtyje yra etileno oksido, iki 2031 m. liepos 31 d.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Čekijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2026 m. rugsėjo 25 d.

Komisijos vardu
Olivér VÁRHELYI
Komisijos narys